2022

SANSKRIT — HONOURS

Paper : SEC-B-2

(Spoken and Computational Sanskrit)

Full Marks : 80

The figures in the margin indicate full marks.

Candidates are required to give their answers in their own words
as far as practicable.

1. (a) अधोलिखितेषु *अनुच्छेदद्वयं* संस्कृतभाषायाम् अनूद्य देवनागरलिप्या लिख्यताम्।   10×2

    (i) There was a capital called Kāñcī where the king was Supratāpa. Once while stealing the wealth of a richman, four thieves were caught by the policemen in the mouth of the burgler's hole there. They were chained and produced before the king. Calling the hangmen the king ordered, "O hangmen, take these four thieves outside the city and kill them placing on the pike". Then at the command of the king, three thieves were killed by the hangmen placing on the pike.

    (ii) Gandhiji said, "My life is my message". In fact he lived exactly as he said in every sphere of life. To conquer untruth with truth, hatred with love, violence with non-violence — this was his mission of life, this was his message. He wanted to establish in India a kingdom of righteousness. He said that India should be so built up that even the poorest subject here might feel her to be his own country, that there should be no distinction between the high and the low, the land should be free from the poison of untouchability and drunkenness, man and woman should have equal rights, land and state should be public properties, and justice should be established everywhere.

    (iii) One day a poor lady came to Buddha and prayed for medicine to enliven her dead child. Buddha said that he would enlive her dead child if she could bring some mustard seeds from a house where death had never occurred. The bereaved lady roamed from door to door and could not find such a house where death had never occurred. She came with a heavy heart. Then Buddha advised her to give up grief, as death is certain to everybody.

(b) अधोलिखितेषु *द्वयोः* अनुच्छेदयोः आङ्ग्लभाषायां मातृभाषायां वा अनुवादो विधेयः।   10×2

    (i) अस्ति दाक्षिणात्ये जनपदे महिलारोप्यं नाम नगरम्। तत्र अमरशक्तिनामा राजा बभूव। तस्य त्रयः पुत्राः परमदुर्मेधसो वसुशक्तिरुग्रशक्तिरनेकशक्तिश्चेति नामानो बभूवुः। अथ राजा तान् शास्त्रविमुखानालोक्य सचिवानाहूय प्रोवाच— भोः ज्ञातमेतद् भवद्भिः यन्ममैते पुत्राः शास्त्रविमुखा विवेकरहिताश्च। तदेतान् पश्यतो मे महदपि राज्यं न सौख्यमावहति।

    (ii) कस्मिंश्चिदधिष्ठाने शुद्धपटो नाम रजकः प्रतिवसति स्म। तस्य च गर्दभ एकोऽस्ति। सोऽपि घासाभावात् अतिदुर्बलतां गतः। अथ तेन रजकेनाटव्यां परिभ्रमता मृतव्याघ्रो दृष्टः, चिन्तितञ्च— 'अहो! शोभनमापतितम्। अनेन व्याघ्रचर्मणा प्रतिच्छाद्य, रासभं रात्रौ यवक्षेत्रेषु उत्स्रक्ष्यामि, येन व्याघ्रं मत्वा समीपवर्तिनः क्षेत्रपाला एनं न निष्कासयिष्यन्ति'।

Please Turn Over

(iii) कस्मिंश्चिद् ग्रामे एको ब्राह्मणः प्रतिवसति स्म। स नाम्ना प्रस्तुतयज्ञ आसीत्। एकदा स द्विजः यागाय छागमेकं क्रेतुं ग्रामान्तरं गतवान्। ततश्च स्कन्धेन छागशिशुं वहन्तं तं त्रयो धूर्ता अपश्यन्। अथ धूर्ता आलोचितवन्तः– यदि केनाप्युपायेन ब्राह्मणं वञ्चयित्वा बलिष्ठोऽयं छागो लभ्यते तदा मतिप्रकर्षो भवति इत्यालोच्य ते धूर्ताः प्रान्तरवृक्षत्रयतले क्रोशान्तरेण ब्राह्मणस्यागमनं प्रतीक्ष्य पथि उपविश्य स्थिताः।

अथवा,

Answer *any four* of the following questions :　　　　　　　　　　　　　　　10×4

(a) Write down the steps of changing the font size, font type, alignment and line spacing of a written text in MS Word.　　　　　　10

(b) Write down at least four names of web browsers. Describe about web URL.　　　4+6

(c) What are the main characteristics of an operating system? Write the name of any two operating systems.　　　　　8+2

(d) Briefly describe about the importance of CSS in website creation.　　　　　　10

(e) What is meant by ALU?　　　　　　　　　　　　　　　　　　　10

(f) Give a brief account on the output units of a computer.　　　　　　　　　10

2. अधःप्रदत्तेषु *विषयम् एकम्* आश्रित्य न्यूनतया पञ्चाशदधिकशतशब्दैः संस्कृतभाषया देवनागरलिप्या च लघुप्रबन्धो लेख्यः।

　　　　　　　　　　　　　　　　　　　　　　　　　　20×1

(a) स्वामी विवेकानन्दः।

(b) भारतीये साहित्ये संस्कृतौ च रामायणस्य प्रभावः।

(c) परिवेशदूषणं तत्प्रतिकारश्च।

अथवा,

Write short notes on *any four* of the following :　　　　　　　　　　　　5×4

(a) Input devices of a computer.

(b) Steps of cropping an image in Adobe Photoshop.

(c) Steps to insert an image in MS Word.

(d) Steps of Page Formatting in MS Word.

(e) Mail-merge in MS Word.

(f) Steps to a presentation with custom animation and slide transition in MS PowerPoint.

3. प्रदत्तं सन्दर्भं पठित्वा तदनुसारम् अधःप्रदत्तानां प्रश्नानामुत्तरं संस्कृतभाषया देवनागरलिप्या च देयम्।　　　2×5

अस्ति कस्मिंश्चित् समुद्रोपकण्ठे महान् जम्बुपादपः सदाफलः। तत्र रक्तमुखो नाम वानरः प्रतिवसति स्म। अथ कदाचित् तस्य तरोरधस्तात् करालमुखो नाम मकरः समुद्रसलिलात् निष्क्रम्य सुकोमलवालुकासनाथे तीरोपान्ते न्यविशत्। ततश्च

रक्तमुखेन स प्रोक्तः– 'भो! भवान् समभ्यागतोऽतिथिः। तद्भक्षयतु मया दत्तानि अमृततुल्यानि जम्बुफलानि'। एवम् उक्त्वा तस्मै जम्बुफलानि ददौ। सोऽपि तानि भक्षयित्वा, तेन सह चिरं गोष्ठीसुखमनुभूय, भूयोऽपि स्वभवनम् अगात्।

(a) जम्बुपादपः कुत्र आसीत्?

(b) वानरस्य नाम किम्?

(c) कः करालमुखः? केन प्रकारेण गोष्ठीसुखम् अनुभूतं करालमुखेन?

(d) कुतो निष्क्रम्य करालमुखः कुत्र न्यविशत्?

(e) जम्बुफलानि कीदृशानि आसन्?

अथवा,

What is meant by DTP? Write a brief note on any four DTP application softwares. 10

4. यथेच्छं विषयम् *एकम्* आदाय संस्कृतभाषया देवनागरलिप्या च पत्रं लेखनीयम्। 10×1

(a) स्वस्थभोजनस्य महत्त्वं वर्णयतः अग्रजस्य अनुजं प्रति पत्रम्।

(b) 'पुत्रीं रक्ष पुत्रीं पाठय' इति अभियानं कथं सार्थकं भविष्यति इति स्वविचारं प्रकटय्य मित्रं प्रति पत्रम्।

(c) महाविद्यालये संस्कृतदिवसपालनस्य अनुमतिं प्राप्तुम् अध्यक्षं प्रति पत्रम्।

अथवा,

Answer *any one* of the following :

(a) How to create a hyperlink in HTML? How many types of heading does an HTML contain? 10

(b) What is machine translation? Write brief note on machine translation strategies. 3+7

_____